

**UCHWAŁA NR XXXVII/257/24
RADY GMINY TUROŚL**

z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 rok oraz przedstawienia wykazu potrzeb związanych z realizacją zadań

Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 rok oraz przedstawia się potrzeby związane z realizacją zadania w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Sławomir Milewski

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2023 rok

Od 2012 roku uregulowania prawne dotyczące wspierania rodziny i pieczy zastępczej zawarte są w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz.177). Ustawa ta określa w jednym akcie prawnym zarówno zasady jak i formy sprawowania pieczy zastępczej, traktując je jako dopełniające się i wzajemnie powiązane. Szeroką rozumianą profilaktykę, a więc pomoc rodzinie w opiece i wychowaniu dziecka oraz pracę z rodziną biologiczną zdefiniowano jako zadanie gminy, a rodzinną i instytucjonalną pieczę zastępczą jako zadanie powiatu.

Obowiązek przedstawienia radzie gminy sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny wynika z art.179 ww. ustawy.

Uchwałą Nr XVIII/104/13 Rady Gminy Turośl z dnia 18 czerwca 2013 r. w sprawie zatwierdzenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Turośli tut. Ośrodek Pomocy Społecznej stał się realizatorem zadań z zakresu administracji publicznej dotyczącej wspierania rodzin, o których mowa w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 ww. ustawy na samorząd gminny nałożono następujące zadania:

1. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny

Program Wspierania Rodziny w Gminie Turośl na lata 2022 – 2025 został przyjęty do realizacji Uchwałą Nr XXVII/203/23 Rady Gminy Turośl z dnia 27 marca 2023 roku.

Głównym celem programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w procesie przywracania ich do prawidłowego funkcjonowania. Skierowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie gminy Turośl, które są niewydolne zarówno opiekuńczo jak i wychowawczo, są zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program skierowany jest również do rodzin, których dzieci są już umieszczone w pieczy zastępczej, a chcą współpracować z pracownikami służb społecznych na rzecz odzyskania opieki nad dziećmi.

W 2023 roku realizowane były następujące cele szczegółowe zawarte w Programie:

·Diagnoza i analiza środowisk rodzinnych

Pracownicy tut. Ośrodka Pomocy Społecznej sporządzali wywiady środowiskowe i obejmowali pracę socjalną rodziny, gdzie dochodziło do zaniedbań względem dzieci na bieżąco w ramach obowiązków służbowych.

·Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny

Rodzinom znajdującym się trudnej sytuacji materialnej udzielano pomocy w formie zasiłków i posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, z którego skorzystało 256 osób, w tym 219 dzieci w wieku szkolnym, zasiłków okresowych, z których skorzystało 111 rodzin, 18 rodzinom udzielono pomocy w formie zasiłków celowych, 141 dzieci objęto pomocą w formie stypendiów szkolnych.

W 2023 roku 88 rodzinom wielodzietnym wydano 194 Karty Dużej Rodziny, uprawniających do korzystania ze zniżek oferowanych przez podmioty publiczne i niepubliczne.

·Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia

Wsparciem asystenta objęto 13 rodzin. Ponadto informowano rodziny o możliwości korzystania z bezpłatnych konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego oraz prawnego. W 2023 roku 5 rodzin skorzystało z porady prawnej, 2 rodziny skorzystały ze wsparcia psychologicznego, 1 rodzina z porady w poradni terapii i uzależnień i współuzależnień od alkoholu, 2 rodziny uczestniczyły w szkoleniu pn. „Bezpieczny Dom” organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kolnie.

·Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących

Zadania w tym zakresie tj. systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych, motywowanie członków rodzin do podjęcia terapii leczenia uzależnień, motywowanie do podjęcia pracy, angażowanie i motywowanie rodzin do korzystania ze specjalistycznego wsparcia realizowane były przez pracowników socjalnych w ramach obowiązków służbowych. Pracownicy socjalni w ramach tego zadania współpracowali ze szkołami, policją, służbą zdrowia, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, sądami oraz z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.

·Dążenie do reintegracji rodzin

W ramach tego zadania tj. pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, asystent rodziny podejmował działania w celu próby odbudowania poprawnego środowiska wychowawczego. Rodzinom tym udzielana była również pomoc finansowa.

2. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

Asystent rodziny w celu zwiększenia kompetencji oraz skuteczności w działaniach podnosił swoje kwalifikacje w zakresie pracy z dziećmi i rodziną poprzez udział w szkoleniach. W 2023 r. asystent rodziny skorzystał z 2 płatnych szkoleń: „Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” i „Asystent rodziny – organizacja stanowiska pracy, dokumentacja, plany pracy z rodziną, oceny okresowe” oraz 1 bezpłatnego szkolenia „Profilaktyka zachowań ryzykownych wśród młodzieży: samouszkodzenia, problemy wychowawcze w rodzinie”. Asystent rodziny uczestniczył bezpłatnie w 5 sesjach superwizyjnych organizowanych przez Polskie Towarzystwo Superwizji Pracy Socjalnej i Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Kolnie w ramach programu Wsparcie rozwoju pracowników polskiego systemu pomocy społecznej finansowanego przez UNICEF.

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Turośli uczestniczył w rządowym programie „Asystent rodziny w 2023 r.”, w wyniku którego uzyskano środki na dofinansowanie wynagrodzenia asystenta w wysokości 9 673,21 zł oraz dodatku do wynagrodzenia dla asystenta rodziny w wysokości 2 000,00 zł.

Asystent rodziny pracował w 13 środowiskach, obejmując 60 osób, w tym 38 dzieci.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny wg. sołectw:

L.p.	Sołectwo	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba dzieci w rodzinach
1.	Charubin	1	8	7
2.	Cieciorzy	2	10	6
3.	Cieloszka	2	7	3
4.	Leman	3	15	10
5.	Łacha	2	8	5
6.	Nowa Ruda	1	5	4
7.	Popiołki	1	3	1
8.	Wanacja	1	4	2
9.	Razem	13	60	38

Problemy występujące w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny:

L.p.	Problem	Ilość rodzin
1.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	13
2.	Alkoholizm	3
3.	Ubóstwo	8
4.	Bezrobocie	8

5.	Niepełnosprawność	6
6.	Bezradność w prowadzeniu gospodarstwa domowego	12
7.	Rodzina niepełna	4

Zadania realizowane w tych środowiskach to:

- porady dotyczące funkcjonowania rodziny,
- obowiązki rodziców wobec dzieci,
- pomoc w planowaniu wydatków,
- organizacja czasu,
- mobilizacja rodzin do korzystania z poradni specjalistycznych,
- pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- pomoc w łagodzeniu konfliktów wewnątrz rodzinnych,
- pomoc w znalezieniu sytuacji kompromisowych,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w budowaniu aktywnych postaw,
- integracja rodziny,
- eliminacja agresywnych zachowań rodziców wobec siebie nawzajem i wobec dzieci oraz pracowników instytucji państwowych,
- zajęcia warsztatowe i szkolenia.

Asystent rodziny informował również o możliwościach korzystania ze specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego oraz prawnego szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

Ustawa o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej daje możliwość powołania rodziny wspierającej, która miałaby świadczyć pomoc na rzecz rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzina wspierająca wraz z asystentem rodziny pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego i w kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W roku 2023 nie uruchomiono na terenie Gminy Turośl powyższej formy wsparcia ze względu na brak zainteresowania potencjalnych realizatorów.

c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Na terenie Gminy Turośl nie ma placówek wsparcia dziennego dla dzieci.

4. Finansowanie:

a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny

W 2023 roku zatrudniony asystent skorzystał z 2 płatnych szkoleń: „Etapy asystentury rodziny w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „za życiem” oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej” i „Asystent rodziny – organizacja stanowiska pracy, dokumentacja, plany pracy z rodziną, oceny okresowe”.

b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust.2 ponoszonych przez rodziny wspierające;

Z uwagi na brak rodzin wspierających nie realizowano ww. punktu. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej otrzymywały wsparcie od asystenta rodziny.

5. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym

W ramach realizacji zadań ustawy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka jest zobowiązana w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub też w placówce opiekuńczo-wychowawczej do ponoszenia w wysokości 10% w I roku pobytu,

30 % w II roku pobytu i 50% w III roku pobytu wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pieczy zastępczej.

W latach 2013 - 2023 Gmina Turośl umieściła 8 dzieci w 5 rodzinach zastępczych. Z tego tytułu w 2023 roku ponosiła koszty na opiekę i wychowanie dzieci. Ogółem wydatkowano 85 283,68 zł.

6. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust.3

Sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 01.01.2023 do 31.12.2023 wykonano i przekazano w terminie Wojewodzie Podlaskiemu.

7. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy

Pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Turośli we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Współpracowali w tym zakresie z pedagogami szkolnymi, służbą zdrowia, policją, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

POTRZEBY NA 2024 ROK:

Mając na uwadze realizację zadań z zakresu wspierania rodziny zauważa się potrzebę kontynuacji realizowanych dotychczas działań i działań zawartych w Programie Wspierania Rodziny w Gminie Turośl na lata 2022– 2025 oraz zabezpieczenie środków na pokrycie kosztów opieki i wychowania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, placówce opiekuńczo wychowawczej, kosztów poniesionych przez rodziny wspierające oraz na utrzymanie etatu asystenta rodziny.